

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“ a vobis institutum ad catholicarum partium: proposita promovenda, id equidem probamus libenter (Az általatok katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhoz, 1895. márczius 6-án.)

Előfizetési árak:
1 évre 12 kor., 1/2 évre 6 kor., 1/4 évre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: **Szent-István-tér 1.**
Egyes számok kaphatók: a dohánytőzsdékben.

Megyéspüspökünk a böjtről.

Dr. Prohászka Ottokár megyéspüspök a böjtre vonatkozólag a következő tudnivalókat közli a székesfehérvári egyházmegye rom. kath. híveivel.

Sok kifogás csik manapság a böjt, a penitencia, az önmegtagadás ellen; sokan fölpanaszolják a böjti törvény nehézségeit a munka s az élelmezési viszonyok bonyolultsága miatt, s azt hajtogatják, hogy inkább a belső érzületet kell művelnünk, mint a böjtot sürgetnünk; mindezekkel szemben szívesen elismerjük, hogy sok esetben — mint később felsoroljuk — a böjti törvény tényleg nem kötelez és sokan bizonyos körülmények miatt ki is vannak véve alóla; de mindenekelőtt hangoztatom, hogy ki a böjtről helyesen akar itélni, s ki ezt az ősrégi, keresztény gyakorlatot jól akarja méltányolni, annak előbb bele kell hatolni a bűnét bano s a bűnét vezeklő kereszténységnek szellemébe. — annak előbb látnia kell mindazt, amit azok látnak, kik minket önmagunkbatérésre, penitenciára, bánatra, böjtre buzdítanak, — annak előbb az örök, szent remény magaslataira kell hágnia s átéreznie az örök üdvösség vágyát, s az örök kárhozat borzalmát, hogy a bűnt magában letörni s az elkövetett bűnökért elégtételt s engesztelést nyújtani tudjon. Álljatok mindenekelőtt a komoly, imádkozó, vezeklő lelkek szempontjára; álljatok az imáandó, szenvedő Ur Jézus nyomaiba s aztán szóljatok. Az Ur Jézus gondolatai nélkül a böjtről hiába beszélünk; nem értjük meg. Nem tud böjtölni igazán az olyan ember, aki a dolgától s körülményeitől böjtölhetne ugyan, de az Ur Jézust nem érti, míg ellenben, penitenciát tart, böjtöl, ég, lángol, áldoz az olyan hívő, aki a törvény szerint a böjt alól ki van véve, de szíve Jézus szívével egyet dobban, megérti őt, s az ő nyomaiban jár.

Azért én azt sürgetem mindenekelőtt: értsétek meg az Urat, értsétek át gondjait, lépjétek a szenvedő Ur Jézus nyomaiba, s akkor a világiás érzés kivész belőletek, s ajkatokon elhal a kényes ember kifogása. Mindent megtanultok; megtanultok tenni, tőrni, áldozni; megtanultok böjtölni is, ha átértitek s átérzitek azt, ami Krisztus szívet nyomta, a mit Krisztus tett, türt, áldozott, hogy lelkünkrol lehengerítse a bűnnek terhét. Jézus lelkének terhe a világ büne, az Isten végtelen fölségének esztelen és gonosz megvetése, a bűn büntetése, a lelkek kárhozata; ezért lépett Ő a keresztutra s szenvedett s a világ elé tüzte keresztfáját, mely hirdesse: emberek, nézzétek, mit

tettem s türtem értetek: példát is adtam nektek, hogy mit tegytek, hogyan küzdjétek, hogyan nyujtsatok elégtételt s engesztelést a Fölségnek.

A kibén szív van, az a szent kereszttel szemben a böjti szent időben csak egyet gondol: lelkem, indulj te is Megváltódnak nyomáiban, s tarts penitenciát. A ki az Ur Jézus keresztfére hívő szemmel föltekintett, annak csak egy érzése lesz: Uram, veled tartok, s nem az esztelen, fölületes világgal! szellett tested, töviskoszorús fejed, kiontott véred azt kiáltják felém: tarts penitenciát! Krisztus nem kímélte magát, te se kényeskedjél. Ő szenvedett, ő böjtölt; te is tagadd meg magadat, böjtölj te is.

A kibén szív van, az nem fog azzal előállni: elhiszem én azt mind, s magam is úgy érzek, de áldozatot ez érzésért nem hozok, magamtól semmit meg nem vonok; bűnös vagyok — érzem, de penitenciát nem tartok, nem böjtölök. Mily hideg, haladókló érzés volna az, mely nem mozgatja meg a kényes embert egy betevő falat erejéig; mily gyöngye h. dulata volna az az isteni szeretetnek, mely egy kis áldozatra is képtelen; mily szegényes engesztelési érzület volna az a nagy Isten számtalan sérelmeiért, mely elégtételre, mihelyt az kissé fáj, rá nem szánja magát; mily tehetetlen, szánalmas vágy volna az tisztulás s üdvösség után, melytől a szem nem lábad könybe, az ajk nem lesz beszédes, s az ember még egy falat eledeltől sem tartóztatja meg magát.

Ily lágy meleg érzéseket nem táplál a krisztusi kereszténység, ily elevenholt lelkekkel nincs közösségben az Ur Jézus, az az áldozatos, vezeklő, szenvedő Krisztus. Aki egész ember s egész keresztény, annak áhitata, lelkesülése, bánata, szomorúsága, öröme, elégtételi vágya s engesztelő lelke kitör magából, kitör bensejéből s a külsőben nyilatkozik meg. Ha lelke imában elmerül, szívesen borul arca, szívesen hajt térdet, hisz ez természetes; — ha örvend és lelkesül, szívesen olvassa a zsolnárt, szívesen énekel; — akit szeret, annak nyakába borul; — ha pedig bánata van, akkor arca szomorú s szeme sir: éppennygy, ha Istent megbántotta, bánatát nemcsak szíve nyögi, de ajka is s az elégtételt s az engesztelést nemcsak érzelméin veszi meg, hanem vérén, testén is; az egész ember áll bele a mély érzésekbe, akár öröm, akár bánat, akár szeretet, akár penitencia, akár vágy, akár böjt s vezeklés legyenek azok.

Ami szívünkbe markol, attól megrendül lelkünk s testünk egyaránt; a bűn is nemcsak a lélek érzelmet fogja le, hanem

a testet is fertőzi s a külsőt s belsőt egyaránt megmozgatja. Ha tehát a rossznak testestül-lelkestül szolgáltunk, törjük le magunkat s bűnös érzéseinket nemcsak lelkünkben, hanem testünkben is. Ne röstelkedjünk e részben s ne szégyenkezzünk! Ha Amerikában járó honfitársunknak senki sem veheti rossz néven, hogy szülőföldje szép határára gondolván, nemcsak vágyait ereszti szárnyra hazája felé, hanem a szeme is könybe lábad; miért ne sirnánk mi is, mikor lelkünk elvesztett, édes kincseire, az Isten barátságára, a szív tisztaságára gondolunk? s ha az árvať el nem űzi anyja sirdombjáról senki azért, hogy kesereg; miért ne szoríthatná a bűnös ember is homlokát Krisztus keresztféjére s miért ne szánhatná fejét igaz töredelemre, böjtre, vezeklésre, mikor a kereszt alatt szívébe szívárogoz annak a megtört, Krisztusi szívnek bánata, gondja és vágya?

Ilyen bánat, ilyen penitencia, ilyen vezeklés és böjt kell nekünk! Csak olyan böjtöt ajánlunk, melyben lélek van. Böjtölj — mondjuk — a te anyád, az egyház, köti lelkedre; de hogy szívből s készségesen böjtölj, gondolj tengernyi büneidre! Böjtölj — mondjuk — az engedelmisség kívánja ezt az anyaszentegyház iránt; de hogy ezt az engedelmisséget szívesen fölvegyél, gondolj a vezeklő, szenvedő Krisztusra! Vedd sorba lelked titkos gondjait s kérdezd magad, irgalmas lesz-e az Ur nekem? megbocsátotta-e már bűneimet? Kereset tettem még eddig érte, fölajánlom tehát ezt a böjti szent időt is engesztelő sül bűneimért!

Ó ker. hívek, kinek szíve nem fogott tüzet, mikor így gyujtogatták, — kinek szeme nem lábad könybe, ha ily érzelmei szállják meg lelkét, — ha a lélek üdvösségének gondja mint sötét árnyék borul rá, — ha az Isten kegyelme mint vágy, mint engesztelés, mint elégtételt nyújtó szeretet ereszkedik le rá? Tehát ez kell nekünk! Első sorban, nekünk papoknak: lélek kell, mely átérezze bűneink súlyát, Jézus szíve keservét s lélek, mely azután a hívekre önti át saját érzéseit; sz. Pál szava szerint: azt érezzétek, amit Krisztus érzett. Akkor megerednek az érzelmei forrásai, „folynak éjjel nappal könnyeid, nem adsz nyugtot magadnak s szemed egyre sir“; akkor a penitencia létszen lelked eledele, nem irtózol tőle, hiszen több lelket s crót merítsz belőle; akkor a szentek érzülete környékez meg téged, s mindnyájan igaz vezeklők, igaz böjtölők leszünk, kik lélekből böjtölnek, hitből, bánatból, engesztelési vágyból, szeretetből.

K. Testvéreim s Híveim, ezt a lelket

Mai lapunk 6 oldal.

00000107

oltsuk magunkba s bűjtjeinkbe. Ha ez nincs bennünk, akkor könnyen szegjük meg a bűjt törvényt; lesznek, akik azt föl sem veszik s nem törődnek vele; sőt többet mondok: a szellem nélküli bűjtben sincs község, a bánatnak s engesztelésnek érzelmei nélkül bűjtölünk, akkor megtartjuk ugyan a törvény betűjét, de féltő, hogy tisztára külsőlegesen végezzük azt. Hisz a farizeusok is bűjtöltek, s a mohamedánok s hinduk is bűjtölnek, de bűjtjük nem a keresztény bűjt, mely irgalmat s Jézus kegyelmét keresi. Ismétlem tehát, induljunk ki mély, bensőséges hitből, akkor bűjtölni is fogunk s bűjtjeink nem lesznek merő formalizmus és külsőség.

Ami pedig a bűjtj parancs kivihetőségét illeti, szívesen elismerem, hogy sok esetben a törvény nem kötelez.

Igy akik nehezen dolgoznak, akik uton vannak, a kik gyárakban vagy földmunkákkal vannak elfoglalva, akik vendéglőkben, koresmákban, vásárokon étkeznek, bűjtj étellel nem igen táplálkozhatnak. De k. hűveim, hallottátok, hogy a mi bűjtünk nem a régi farizeusok bűjtje: tehát hogy nem a törvény betűjét, hanem szellemét kell megtartani. Ha valaki a felhozott körülmények között tényleg nem tarthatja meg a bűjtj törvényt, az ne gondolja, hogy vétkezik. Ha valaki nagy munkától elcsigázva egy darab húst eszik, ne gondolja, hogy vétkezik. Aki vásárokon koresmákban bűjtj napon étkezik s darab húsnál mást alig kaphat, ne gondolja, hogy vétkezik. Aki szegénységében, vagy szolgálati minőségében, vagy másoktól függő viszonyában nem rendelkezik szabadon, hanem azt eszik, amije van, vagy amit kap, ne gondolja, hogy vétkezik. Ilyen esetben ugyanis a törvény nem kötelez, de más esetekben, mikor ily nehézségek nem forognak fönn, igenis kötelez.

Tartsa meg tehát ilyen körülmények közt mindenki azt, amit lelkiismerete sze-

rint tarthat, beszélje meg lelkiatyjával, plebánosával kételyeit, de mindenekelőtt teljék lélekkel, Jézus szeretetével, kinszenvedésének szánakozásával, saját szegény lelkének megsajnálásával, az elégtétel vágyával; ez a bűjt lelke, ehhez fűződik az érdelem, s az Úr Jézus vigasza.

Ezek után az apostoli szentszéktől 1906. jan. 17-én nyert felhatalmazás alapján a következő bűjtj rendet állapítom meg:

I. *Szigoru bűjtj napok*, vagyis amelyeken tilos a húsfélel élvezése és csak egyszerű szabad jóllakni, a következők:

1. Hamvazó szerda.
2. A nagyhét három utolsó napja. (zöldesütörtök, nagypéntek, nagyszombat).
3. Minden péntek nagybűjtben és adventben.
4. A kántorbűjtök szerdája és péntekje.
5. Karácsony, Pünkösd s Nagybölgasszony (aug. 15.) vigiliája.

II. *Enyhített bűjtj napok*, melyeken szabad ugyan húst enni, de a többszöri jóllakás tilos:

1. Péntek kivételével a nagybűjt minden napja.
2. Advent szerdái.
3. A kántorbűjtök szombatjai.
4. Sz. Péter és Pál apostolok, nemkülönben Mindszentek vigiliája.

Bár türhető, hogy ezen felsorolt bűjtj napokon a világi hívek az esti étkezésnél a jóllakás kizárásával huseledelt vehessenek magukhoz, mindazonáltal az apostoli szentszéktől egyetemben mi is meghagyjuk, hogy a tiszt. papiség s általában az egyházi személyek, papnevelő intézetek és kolostorok a bűjt eredeti szigorának megfelelően az esti étkezésnél a huseledelektől tartózkodjanak.

III. *Megtartóztatási napok*, melyeken csupán a huseledek élvezése tilos:

Az évnek minden főtebb nem említett péntekje.

IV. *Kivétel felmentésben részesül-*

nek a huseledelektől való megtartóztatás parancsa alól:

1. *Az egész egyházmegye*, valahányszor parancsolt ünnep megtartóztatási napra esik. (Pld. 1906-ban szt. Péter és Pál apostolok ünnepe jun. 29-én.)

2. *Egyes községek*, midőn egyháznapja, védőszentjének ünnepe (bucsnak) vagy országos vásár megtartóztatási napra esik.

3. *Egyes személyek*:

A) Minden bűjtj napon — kivéve hamvazó szerdát, a nagyhét három utolsó napját, karácsony, pünkösd vigiliáját — a bűjtj parancsa alól felmentetnek:

a) a gyári és bányamunkások,
b) mindazon világi személyek, kik kénytelenek vendéglőkben étkezni, vagy az ételeket a vendéglőkből hozatni, a mennyiben bűjtj ételt könnyen nem kaphatnának.

B) Minden bűjtj alól — kivéve a nagypénteket — felmentetnek:

a) a vasuti vonatokon és hajókon szolgálatot tevő személyek,

b) mindazon utasok, kik vasuti vendéglőkben, vagy hajón kénytelenek étkezni.

c) mindazok, kik egészségük helyreállítása végett fürdőhelyeken tartózkodnak kíséretükkel együtt.

d) függő viszonyban lévő személyek (pld. cselédek), kik oly családnál nyerk el-látásukat, hol bűjtj eledelt nekik nem nyújtanak.

C) Minden szegény, ki mások alalmazásából nyeri táplálékát, a huseledelektől való megtartóztatás alól teljesen fel van mentve.

V. Az évnek minden bűjtj napján szabad az ételeket zsírral elkészíteni, de tilos a nagybűjtj vasárnapján és az enyhített bűjtj napokon ugyanazon étkezés alkalmával húst és halat együtt élvezni.

VI. A hústól való megtartóztatásra köteles minden katolikus hívő, ki hede-dik életét, betöltötte.

A teljes bűjt, mely magában foglalja

A FEJÉRMEGYEI NAPLÓ TARCAJA.

Az annamitákról.

(Folytatás.)

Hosszadalmas volna ismertetnem a Laotius*) és a tien vallás bűbájait, varázslóit, csillagjósait, médiumait, az általuk használt varázsförműket és módszereket, e helyett csupán a „földismerő mestert” fogom pár szóval megismertetni.

Ha az annamitának halottja van, legelső és legfőbb gondja az, hogy a halott számára a „földismerő mester” által zavartalan nyugtot adó sírhelyet keressen.

Erthető ez a különös gondoskodás a halott iránt, hiszen ez már felsőbb szellemi lény, a kitől ezentul a hátramaradt családnak szerencséje, boldogsága, egészsége, minden vállalkozása függ.

*) Kínai neve „Lao Tu”, azaz „ags gyermek”. Laotius u. i. a legenda szerint 80 évig volt anyjával és hofeher bajjal, szakállal jött a világra. Az annamiták „Lao ur”-nak is szokták nevezni és innen szokták követőt „Laoisták”-nak nevezni.

A „földismerő mester” helyszíni szemlét tart, konzultál a saját szolga szellemével, az eredményt egybeveti a halott születési időpontjának megfelelő csillagzattal, a föld minőségével s megállapítja a sírgödör hosszirányát.

Csak ekkor temetik el a halottat.

Három évre a temetés után exhumálják a testet, megállapítani, vajjon nem mentek át a csontok valami feltűnőbb változáson. Ha a csontok megváltoztak, esetleg talajnedvesség fölöttán megfeketedtek, újra hivatják a „földismerő mestert”, a ki előlről kezdi a hosszas számítást, vegre a család rimázkodására — természetesen jó pénzért — más alkalmasabb sírhelyet tűz ki.

Ugyancsak a földismerő mester szokta megállapítani az ujonan emelt épületek sokat jelentő hosszirányát s a lakások beosztását.

A főtebb említett vallások mellett még egy előttünk teljesen ismeretlen vallás van különösen Tonkingban elterjedve a „Hung Dao” vallás.

Hung Dao az a nemzeti hős volt, a ki a 7 éves háboruban leverte és végképp kiverte az okkupáló kínai sereget, Lang Son környékén. Ez a hős és családja tagjai lettek e vallás istene, a

jelesebb tisztak a szentjei, a kínai ellentábor vezére a „móhképu” és katonái pedig ördögei.

Ezt a vallást csakis hazi oltárokon gyakorolják. Az űsök oltára és Hung-Dao oltára mellett sok házban találunk még egy harmadik oltárt is: ez valamely cég, vagy üzleti megalapító tiszteletére áll fenn.

És körülbelül tisztaba is jutottunk az annamiták vallási viszonyaival.

Babonák dolgában ugyancsak nincs hiány. Különös szokásnak látszik, hogy az annamita meguramozza a rettegettebb vadállatokat: így a tigris neve nem egyszerűen tigris, hanem „tigris ur” (ong kap), az elefánté „elefánt ur” (ong vaj) De a ki nemcsak vaskalickában látta ezeket az állatokat, felséges királyokat az ő saját területükön, az a bekesség kedvéért szívesen megteszi nekik ezt a csekélységet.

Meguramozzák a kis gyermekek rémét az u. n. „kákas hangu embert” (ong bá bi) is.

A kártékonyasága miatt eléggé rettegett patkány azonban már nem „ur” csak „koma”.

Papirgyártásnál a papirpépet csakis olyan

SCHMÖLTZ LÁSZLÓ és FISCHL GYULA

szoba-, cím-, cimerfestők és mázolóok.

Székesfehérvár Vásártér 17. szám.

Elvállalnak minden e szakmába vágó s legmesszebb menő igényeket kielégítő munkákat a leggyorsabb kiszolgálás mellett.

ugy a huseledelektől való megtartóztatást, valamint a csak egyszeri jóllakást, — azon katolikuss hivat kötelezi, ki huszonegyedik (21) életévét betöltötte, de korának hatvanadik (60) évét még el nem érte. Azon teljes bójtre kötelezettek nézve azonban, kik fáradságos nehéz munkát végeznek, a többszöri jóllakás tilalma nem vonatkozik.

A bójt alól teljesen fel vannak mentve a súlyos betegek, de a lábadozók is annyiban, a mennyiben orvosi utasítás szerint hústáplálékra van szükségük, vagy a bójti eledelnek nekik arthatnának.

VII. Bárki az elsorolt felmentvényeket igénybe veszi, az Apostoli Szentszék ezen elnököz kegyességét, az irgalmasság lelki és testi cselekedeteinek gyakorlásával, buzgóbb imádság, valamint alamizsna osztogatás által pótolja.

Az alamizsnakodóknak különös figyelmébe ajánljuk a „Péter pillér“-t, misszióinkat, a kath. egyesületeket (minők a szent Vince-egylet, Regisi szt. Ferenc-egylet, szent László-egylet, Regnum Marianum-egylet, szt. Imre-egylet), templomainkat és iskoláinkat.

Székesfehérvár, 1906. február 12-én.

Ottokár s. k.,
püspök.

Tisztelet adassék a multnak!

Városunk oly végtelenül szegény az elmúlt idők emlékeiben, hogy mindig örömmel kell megragadnunk minden alkalmat, mely a jelet a multhoz fűzi. Ép azért örömmel és lelkesedéssel ajánljuk városunk törvényhatóságának figyelmébe azt az életrevaló tervet, a melyet városunk történelmének egyik legkiválóbb és legszorgalmasabb buvára, dr. Lauschmann Gyula v. biz. taggal élén, több biz. tag a város volt polgármesterei emlékének megörökítésére a következő indítvány kíséretében nyújt be a hétfői közgyűlés elé:

Tekintetes Törvényhatósági Bizottság!

A Jókálpatriotizmus, városunk multjának szeretele mindnyájunkkal közös, hiszen régi igaz-

ság az, hogy a ki a multat meg nem becsüli, az a jelen alapját tépi szét és ássa meg sirját a jövőnek.

1730 óta, tehát majdnem két évszázadon keresztül intéztek és intézik ma is közügyeinket abban a terebben, mely az ódon falakon kívül csupán egy régi festményt őrzött meg a mult idők emlékeül. Ez a kép tartotta fön az utókor számára azoknak nevet, kik a török uralom megszűnése után Székesfehérvár első tanácsának tagjai valának, de a későbbi idők vezető embereiről ma már legfeljebb a levéltár megfakult írásai beszélnek, mert működésükkel együtt nevüket is a feledés vonta be mindent eltakaró porával. A letűnt 170 év, a mely Székesfehérvár történetéből a közgyűlési teremhez fűződik, olyan historikus esemény, hogy mindnyájunknak kötelessége, annak megőrzéséhez és feltartásához hozzájárulni, az anyagi aldozat vajmi csekély ahhoz a nagy erkölcsi hatáshoz képest, melyet a régi idők ezen összegyűjtött emlékei a mostani generációra és a jövőre gyakorolnak.

Tekintetes Törvényhatósági Bizottság!

E város vezető emberei, a régi időkben a főbírák, 1787. óta a polgármesterek, hosszú névsort mutatnak a levéltár poros aktáin. Működésüket a történelem bírálta és fogja bírni, de szűkebb hazánk multja, annak emlékei kívánatossá teszik, hogy nem a működést, a melyet kifejtettek, hanem nevüket, az időt, a meddig a város élén állottak, és a lehetőség szerint arcképeket is összegyűjtve, abban a terebben helyezzeük el, a melyben munkálkodásuk a fön jávára, vagy annak ellenére lemult. Indítványunkkal nem a személyt akarjuk kitüntetni, vagy megbélyegezni, a szerint a mint az illető polgármester működése hazafias, vagy nemzetellenes volt, hanem a történelmi szeretelet akarjuk beoltni mindenkiébe, a ki városunk és közügyeink multját iránt érdeklődik.

1781 től a mai napig 10 polgármestere és 10 helyettese volt Székesfehérvárnak. Ezt a névsort márványba vésvé, a lehetőség szerint arcképekkel együtt kellene tanácsstermünk falán elhelyezni, hogy olyan értékes gyűjteményt teremtsünk, mint a minőt nemesak a külföldön, hanem édes hazánk nagyobb városaiban is láthatunk. A 10 polgármester közül ma már csak 5-6 nak, a helyettesek közül talán kettőnek ismerjük arcképet, és így a festő ecsetjével való megörökítés nagy összegbe nem kerül. Ezen képeket is kisebb alakban lehetne megfestetni, a mi a költséget még inkább apasztja, egyedül a jelenlegi polgármester arcképe volna nagy alakban megfestendő, nemesak azért, mert indítványunk

megvalósításakor ő volt e város bizalmának bírtokosa, hanem azért is, mert 28 éven keresztül működő polgármestert nem ismernek jegyzőkönyveink. Az összes költségeket 1000—1200 koronára számítván, indítványunk a következő:

1. Mondja ki a Tekintetes Törvényhatósági Bizottság, hogy a helyi történelmi szereteletnek előmozdítása és a mult idők emlékeinek megörökítése céljából mindazon polgármesterek nevét márványba véseti, a kik 1787-től a mai napig városunk élén állottak, egyszersmind helyet hagy a márványon a később következő polgármesterek számára.

2. A régi polgármestereknek megszerezhető fényképe után kisebb szabású olajfestményeket készített, Havranek József arcképét pedig nagyobb alakban megfesteti.

3. A márványlapot és az arcképeket a közgyűlési terebben fogja elhelyezni, ha pedig bármikor is elkészül az új városnáz, azokat, mint a város tulajdonát, ott is a díszteremben függeszti föl.

4. Indítványunk végrehajtásával a tanácsot bizza meg, a mely a közgyűlés által kiküldendő bizottsági tagokkal együtt intézkedik.

Székesfehérvár, 1906. február 23.

Dr. Lauschmann Gyula, dr. Kneifel Ferenc, Sommer Mór, dr. Löwy Károly, Karl István, dr. Borchert Jenő, dr. Eisenbarth Károly, dr. Fanta Adolf, Toth Artur, Kováts Alajos, dr. Perl Miksa, dr. Holly Géza, Say Ferenc, Bilkei Ferenc, Pénzes Imre, Fekete József, Flaskár József, Seltzgruber József, Laufenauer Ferenc, dr. Kecán Livius, K. Horváth István, dr. Saára Gyula, dr. Vermes Mihály, Czoliner Vince, Kováts Károly, dr. Rádai Lajos, Toth Aladar, Schlamadinger Antal, Emhecht József, Szabó Bakos András, dr. Palánszky Miklós, Antal József, Knitthoffer Károly, Almásy József, Pollák Armin, Wolkenstein Herman, Fister János, Stéger Péter, dr. Pataki Armin, Lipp Agoston, Trummer Sándor, dr. Steiner Jákó.

UJDONSÁGOK.

Polgártársak vigyázzatok! Beköszöntött a szuronyok uralma. A magyar nem ur többé a maga hazájában. A szuronyok parancsolnak, a lánca, a börtön, utána talán a bitó. Ugy, mint 40-ben volt. Csak az Isten a mi atyánk és az Isten a mi igazságunk. A hatalmas, a bölcs, az igazságos, a boszuálló.

A kik tegnap este utcáinkon jártak, hallottak sutogni a készülő tüntetésről, de megdöbbenve

Mi sem hiszünk egyikben sem, de azért mégis megpróbáljuk -- hátha!

Ha van is okunk mosolyogni az annamiták vallási tévelyé, együgyűnek látszó szokásai, babonái felett, de határozottan tiszteletet érdemel virágzó népköltészetük. Virágzóvá tette az annamita nép eleven képzőel tehetséggel párosult józan esze, játszi, gyermeged kedélye, stilsztikai szépségeiben bővelkedő nyelve. Egy hanoji ismerősöm, Fam tyan Tyu, mandarin a 6-ik rangfokozatban, 3000 nepdalt gyűjtött össze, a nemeseknek, legendáknak mondáknak, bölcső daloknak, rejtvenyeknek pedig se szere, se száma. Lassunk mutatóban egy közismert bölcsődalt:

„Patkány koma felmászott az arckfára a macskához látogatva, De a macska nem volt otthon, beent jart a városba, Hogy beszótt halat vasájon a patkány orogapja születesenek évfördulójára.”

Pénzes József.

(Folyt. kov.)

szekrényben tartják, amely exhumálás alkalmával kiásott koporsó deszkákból készült.

A koporsó különben sem olyan jésző bűtor, mint nálunk: a fiúk gyakran koporsót ajándékoznak apjuk születésnapjára, a gazdagok nemritkán 4—500 forintosat.

Ha leégett a ház, azt a régi romokon fel nem építik többé. Az úszkös falakra felfüggesztik a varázslótól (tháj bój) vásárolt, gonosz elleni amulettokat (liny fu) és ciklőzköndnek onnan. Ugyancsak otthagyják a lakást egy bizonyos időre, vagy néha végleg is, ha meghal a családfo, vagy az első feleség.

Ujévkor szokás, hogy a kuszób előtt egy jókora négyesőget rajzolnak a porba, ennek belső sarkába nyilatkat, dárdákat, vagy bárdokat rajzolnak, hogy ez által az ördögöt a ház tájékáról eljesszék.

Bizony megmosolyogni való szokások ezek! Csak az a dologban a legérdekesebb, hogy sok-

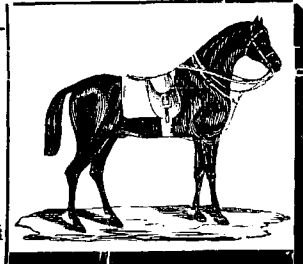
szor maguk az annamiták is mosolyognak rajtuk. Mert az annamita ugyan elmeg bajában a a varázslóhoz; meghallgatja a jövendőmondót, akár a „bat quai” szerint, akár a csillagokból jövendőlet, értekezik a „földismerő emberrel” levelet is vált a Buddhákkal, egyszerűval jobbról-balról is elfogadja a segítő kezét, de azért egyiket sem veszi készpénznek, gondolkodik s a végén még is csak ő nevet.

Hiszen fehérváriak vagyunk, nem lesz néhez párhuzamot vonnom köztünk s az annamiták között. Szabad lesz kérdeznem, hányan vagyunk itt, a kik nem tartottuk oda tenyerünket a kártyavető cigányasszonyok és hanyunknak nem ugrált a szívünk a szokásos jövendőmondásra, hogy: „Pénz áll a házhoz:” Hány családban mernek 13-an az asztalhoz ülni, pénteken lakodalmat tartani? Hányan viselünk úrférfakot a bugyellárisban! Hányan örülünk a börgondi öregbérés lemaradt szerencse csizmapatkójának!

Gászler Kálmán
szij- és nyereggyártó.

Székesfehérvár

Karl-ház, az igazságügyi palotával szemben.

Készít minden e szakmába vágó munkákat, a legszebb kivitelben.

Pontos és gyors kiszolgálás.

Ugyanitt kapható kitünő bőrlack és finom ostornyelek.

Ugyanitt egy fön tanuló felvétetik.

ezt Brigitta megtudja azon van, miszerint Valentinnak minél előbb gazdag leányt szeretzen feleségül, hogy elejét vegye a további bofrányoknak. A legbátrabban buzdítja ezért Valentint a házasságra, miközben kipattanik a titok, hogy Brigitta és Valentin régtől fogva szerették egymást, csak nem merték bevallani. Boveznek tehát együttesen a házasságot biztos révébe. Ezzel a szerencsés megoldással végződik a darab, melybe a vezetőszerepet Csillag Teréz játszotta olyan művészi precizitással, mit azt nála már szerdán is láttuk. Többször mondani az ő alakításairól, úgy hisszük felesleges is. Látni kell és nem olvasni. Káldor Dezső itt-ott megtalálta a helyes hangot, de általában véve ez a szerep nem neki való. Szívesebben láttuk volna ebben Margittai Gyulát, ki szintén mint nagy szerepös jeleskedett. Jávor Arankán meglátszott, hogy szerepével nem igen törődik. Édes jelenséget képezett a kis „csöpség” Csendes Alisz, ki mint falusi szerelmes liba varázsolt némi derüt az első felvonásba.

Péntek, febr. 23.

Ismét vendégfellelépés volt a városi színházban zónaelőadás mellett az *Aranyvirág* operettben. Nem is egy, hanem egyszerre két vendéget is alkalmunk volt látni, akiket Micskei F. György színigazgató nem Budapestről szerzett be, hanem a vidéki színtársulatok gárdájából kerültek ki, s a színigazgató a jövő évi farsalathoz akarja őket szerződtetni. Ez a két vendég volt Cseres Irma és Vitéz Róbert. Az előbbi Aranyvirág, az utóbbi pedig Gauld Harry amerikai miliomos szerepében. Cseres Irmának ez a szerep kissé erős, habár úgy az ő, valamint Vitéz Róbert játéka meglátszott az igyekezett, hogy kitégyenek magukért. Halász Ede (Beppo) infánsian énekel. Egyébként sincs valami kellemes hangja, de ma különösen élvezhetlen volt. Somogyi Károly figurális fogadós Deák Gyula „ügyes” „tapasztalatlan ifjú,” Timár Béla pompás potyaherceg voltak; Faragó Rezső pedig hallatlan maszkián kívül mint Gauld Harry szolgálja tüntette ki magát. Nem hagyhatjuk szó nélkül a rendőrség felületes eljárását, hogy t. i. hallgatagon megengedte, miszerint az egyes felvonásokban a nézőtérben félhomály legyen. Megengedett dolog ez, sőt kívánatos előadás alatt, de a szünetek alatt mindenestre látni kívánja az ember a színesdíszét.

Anyakönyvi statisztika

1906. február hó 17-től február hó 24-ig.

I. Születés.

Született: 8 törvényes fiú, 9 leány; törvénytelen fiú: 1, leány: 0; halva született törvényes fiú: 1, leány: 0 törvénytelen fiú, 0; leány 0. — Összesen: 19.

II. Halálozás.

Elhalt: 3 fi, 3 nő. Ezekből 7 éven aluli: törvényes fiú: 0, leány: 2, törvénytelen fiú: 0, leány 0; 7 éven felüli fi: 3, nő: 1. — Összesen: 6.

E szerint a születés a halálozást 13-mal múlja felül. Elhaltak: Lencsés Maria r. k. 2 éves Kecskeméti-u.

14. sz. — Gubicza Julianna r. k. 5 napos Bpest-vonal 159 sz. órház. — Kümmel Frigyes ág. hit. v. műkertész 67 éves Kert-u. 47 sz. — Hári Erzsébet, r. k. 40 éves, Szt. Gy. kórház. — nádasi Sarkózy Kázmér megyei várnagy, 66 éves vármegyeház. — Sporkovszki József r. k. maganzó r. k. 75 éves, Haltér 7 sz.

Üzletáthelyezés és kiadó boltbelsőség!

Kubik János keztyű és sérvkötő rak-tára f. évi május 1-én véglegesen Kováts Pál fűszerkereskedő mellé (Nádor-utca Kováts-ház) költözik.

Jelenlegi helyisége pedig Nádor-utca Szepeit-ház; május 1-re kiadó.

1894 1906.

Árverési hirdetmény.

Székesfehérvár sz. k. városi hatóságának 1906. évi január hó 20-án 101227. szám alatt hozott határozata folytán, a város tulajdonát képező, úgynevezett felsővárosi szérőknek 1906. évi Aprilis hó 1-étől 1918. évi Martius hó 31-ig vagyis 12 évre, a megállapított árverési feltételek alapján leendő bérbeadását elrendelven, a helyszínen megtartando árverésre határidőül 1906. évi Martius hó 20-ik napjának délelőtti 9 óráját kitűzöm.

Az egyes részletek kiállítására 20 korona. Az árverés egyéb feltételeit hivatalos helyiségbe (város-ház 10. sz. a.) hivatalos órák alatt bármikor betekinthezők.

Székesfehérvárott, 1906. febr. hó 22-én.

Polczér Péter
gazdasági tanácsos.

KOCSIFÉNYEZŐ és NYERGES

üzletemet a n. é. közönség b. figyelmébe ajánlom.

Raktárt tartok mindennemű ruganyos hintókból és különböző üzleti kocsikból. **Javításokat** a leggyorsabban és jutányos árban készítek.

Hirtling Pál kocsigyártó,

Székesfehérvár, Tolnai-utca 16.

Akácfa eladás!

Seregélyes mellett (a buchini erdőn) ipari célokra szolgáló akácfa, naponta — vasár- és ünnepnapok kivételével — ott az erdőn, esetleg a seregélyesi vasútállomásra szállítva, eladó.

Alkalmas bognárfának, pajta- és göréoszlopoknak, kerítés és lugosducoknak, szőlőkaróknak stb.

Székesfehérvári első

Butorraktár

Sas-utca 6. szám,

a „Fekete sas” szállodával szemben.

Van szerencsém a n. é. helybeli és vidéki közönségnek a már 40 éve jó hírben álló saját készítményű

kárpitos és asztalos BUTORAIMAT

nagy választékban, szilárd és izlésteljes kivitelben, pontos kiszolgálás és jutányos árakban ajánlani.

Nemkülönben e szakmákban vállalkozom kívánatra külön rajzok szerint elkészítendő mindennemű kárpitos és asztalos munkákra helyben és vidéken.

Teljes tisztelettel

Füstér Imre.

Megrendelhetők:

Névjegyek, meghívók, eljegyzési és esketési tudósítások, számlák, címkek és levélpapírok borítékokkal.

Árjegyzékek, körlevelek, hirdetések és felragaszok.

Évi jelentések, mérlegek, kimutatások, hivatalos nyomtatványok és gyászlapok.

Rovatolt táblázatok számadásokhoz és nyilvántartásokhoz.
Köpiratok, füzetek, könyvek, folyóiratok, nagyobb művek stb.

Állami és magánhivatalok részére szükséges mindennemű nyomtatványok; továbbá hivatalos level- és okmányborítékok minden alakban stb.

EGYHÁZMEGYEI

KÖNYVNYOMDA

SZÉKESFEHÉRVÁROTT,

☐ KOSSUTH-UTCA II. SZ. ☐

Készít a legfinomabb kivitelben minden néven nevezendő

könyvnyomdai munkákat

tisztán és csinosan, a leg-

☐ — jutányosabb áron. — ☐

Raktáron tart:

Keresztelési, bérmentési, eljegyzési, esketési és halálozási anyakönyvi ivatek továbbá alapítványi és templomszámadási ivatek merített papíron.

Keresztelési, esketési és halálozási anyakönyvi kivonatokat.

Templomszámadási jegyzőkönyveket, iktató- és postakönyveket.

Elbocsátó leveleket, eljegyzési bizonyítványokat, családi értesítőket, keresztelési kivonatokat.

Miscalapítványi leveleket. Bérmentési jegyeket stb.

A könyvekhez szükséges nyomtatványok tetszés szerint füzve, kötve vagy ezek nélkül szállíthatnak.

Meghívás.**A „Bodajki Keresztény Fogyasztási Szövetkezet“**

folyi évi március 11-én
a katolikus kör helyiségében tartja
rendes évi közgyűlését,
melyre a tagok tisztelettel meghívotnak.

T á r g y:

1. Az évről számadások betérjesztése az igazgatóság, választmány és felügyelő bizottság jelentése mellett.
2. Határozat a tiszta nyereség felosztásáról.
3. Öt tagú felügyelő-bizottság választása.
4. Indítványok, ha alapszabályszerűleg előre benyújtatnak.
5. A jegyzőkönyv hitelesítésére 2 tag kijelölése.

Bodajk, 1906. febr. 19.

Igazgatóság.

MÜHLE VILMOS

es. és kir. udvari szállító

TEMESVAR.

Nagybani tenyészetek
!! kivitelre !!

Mag és növény, rózsák,
fák és tüleveltek.

Fa és sövényesemeték.

A legjobb magvak és virághagymák.
A legszebb növényeket rózsákat és
==== divatvirágokat. ====
A legnemesebb gyümölcs-, dísz- és
sorfákat (64 hold területű faiskola.)

Mindent saját nagytenyészeteiből -- Pósta-
kötegek magvakkal 5 kor. felül bérmentve.
Müle új „Tanácsadója“ vevőknek kívánatra.
— Pompás főárjegyzék vevőknek kívánatra.

HIRDETÉSEK

jutányos áron felvétetnek a kiadóhivatalban, Szent-István-tér I. sz.

A Bodajki Keresztény Fogyasztási Szövetkezet

Vagyonsmérleg-számlája 1905. december 31-én.

V a g y o n				T e h e r			
	K.	f.	K.	f.		K.	f.
Késpénz			635	82	347 drb. részvény á 10 kor.		
Árultár			8435	97	Áruhitel		3370
Adósok			6160	49	Kölcsön számla		2369 11
Felszerelési számla			2352	87	Kamat számla		5615 68
Központi részvény			100	—	Felszerelés mint holt tőke		202 20
Hitelszövetkezeti betét			160	—	Adó hátralék		2352 87
					Tartalék alap	2634	89
					Folyó évi nyeres 50%-a	364	08
					Egyenleg mint nyereség		2998 97
			17845	15			364 08
							17845 15

Veszteség-nyereség-számla.

K i a d á s				B e v é t e l			
	K.	f.	K.	f.		K.	f.
Házbér			400	—	Nyers bevétel		3761 75
Személyzet számlája			820	—			
Házi szolga fizetése			80	—			
Pénztárnok tiszteletdíja			60	—			
Tűzbiztosítás			62	88			
Tőzsdeadó			120	—			
Üzleti teherszámla			1490	71			
Tartalék alapnak			364	08			
Egyenleg mint tiszta nyereség			364	08			
			3761	75			3761 75

Bodajk 1906. febr. 19.

A szövetkezet tagjainak száma 1905. dec. 31-én 213

Szentiványi Károly, elnök.

Kiss Lipót, alelnök.

Fehér Sándor, Hegyi Mihály, Hermann Ferenc, Ivanits Lózsef, Krár István, Medve János, Mooró Mihály,
Rácskay Imre, Rezmann József, Sabic György, Sabic Márton, Zahola Károly,
mint választmány.

Jelen számadásokat átvizsgáltuk, azokat a fő- és mellékkönyvekkel egybevetve és helyeseknek találtuk.

Budajk 1906. február 19 én.

Hein György, Ivanits Bozori János, Kis Pál, Mohl István, Schweighardt József,
mint felügyelő bizottság.

Nyomstott az Egyházmegyei Könyvnyomdában, Székes'ehérvárott